

Δελτίο Οικονομικών και Επιχειρηματικών Ειδήσεων για το Κόσσοβο (05.07.2023)

Α. Μακροοικονομικά Μεγέθη.

1. Εξέλιξη εξωτερικού εμπορίου.

Τα στοιχεία από το διεθνές εμπόριο αγαθών στο Κόσσοβο δείχνουν υψηλότερο εμπορικό έλλειμμα κατά 20,5% τον Μάιο του 2023, σε σχέση με την ίδια περίοδο του 2022, ήτοι ύψους 443,3 εκατ. Ευρώ έναντι ελλείμματος 367,8 εκατ. Ευρώ το 2022. Οι εξαγωγές καλύπτουν τις εισαγωγές κατά 14,4%.

Οι εξαγωγές αγαθών τον μήνα Μάιο 2023 ανήλθαν σε 74,7 εκατ. Ευρώ, ενώ οι εισαγωγές σε 518,1 εκατ. Ευρώ, καταγράφοντας μείωση σε ποσοστό 1,6% για τις εξαγωγές και αύξηση κατά 16,7% για τις εισαγωγές, σε σχέση με την ίδια περίοδο του 2022.

Σύμφωνα με τα στοιχεία των βασικών ομάδων προς εξαγωγή: 24,3% είναι βασικά μέταλλα και τεχνουργήματα από αυτά, 16,5% διάφορα βιομηχανοποιημένα είδη, 13,2% πλαστικά, καουτσούκ και είδη από αυτά, 10,5% παρασκευασμένα τρόφιμα, ποτά και καπνός, 7,0% ορυκτά προϊόντα, 5,1% υφάσματα και τεχνουργήματα από αυτά κ.λπ.

Ενώ σύμφωνα με τα στοιχεία των βασικών ομάδων προς εισαγωγή: 13,6 είναι ορυκτά προϊόντα, 12,1% παρασκευασμένα τρόφιμα, ποτά και καπνός, 11,7% μηχανήματα, μηχανολογικός και ηλεκτρολογικός εξοπλισμός, 10,8% μεταφορικά μέσα, 10,2% βασικά μέταλλα και τεχνουργήματα από αυτά, 6,9% προϊόντα της χημικής βιομηχανίας, 6,3% πλαστικά, καουτσούκ και τεχνουργήματα από αυτά κ.λπ.

Οι εξαγωγές του Κοσόβου προς τις χώρες της ΕΕ, για την περίοδο αναφοράς, ανήλθαν σε 21,8 εκατ. Ευρώ ή περίπου 29,2% των συνολικών εξαγωγών, παρουσιάζοντας μείωση κατά 3,0%. Οι κύριοι εταίροι για εξαγωγές αγαθών στην ΕΕ είναι: Γερμανία 9,7%, Ιταλία 4,0%, Ολλανδία 3,1% κ.α.

Οι εισαγωγές του Κοσόβου από χώρες της ΕΕ ανήλθαν σε 215,2 εκατ. Ευρώ ή 41,5% των συνολικών εισαγωγών, σημειώνοντας αύξηση κατά 14,1%. Οι κύριοι εταίροι για εισαγωγές ήταν: Γερμανία 13,0%, Ελλάδα 5,6%, Ιταλία 5,6% κ.α.

Οι εξαγωγές του Κοσσόβου προς τις χώρες CEFTA, για την περίοδο αναφοράς, προσέγγισαν τα 33,1 εκατ. Ευρώ, ή 44,3% των συνολικών εξαγωγών, καταγράφοντας αύξηση σε ποσοστό 6,9%. Οι κύριοι εταίροι για εξαγωγές προς τις χώρες της CEFTA είναι: Αλβανία 15,3%, Βόρεια Μακεδονία 14,8%, Σερβία 6,9%, Μαυροβούνιο 5,9%.

Οι εισαγωγές από χώρες CEFTA τον Μάιο του 2023 ανήλθαν σε 96,8 εκατ. Ευρώ ή 18,7% των συνολικών εισαγωγών, σημειώνοντας αύξηση κατά 16,9%. Οι χώρες με το μεγαλύτερο μερίδιο εισαγωγών ήταν: Αλβανία 6,8%, Σερβία 5,3%, Βόρεια Μακεδονία 5,2%.

2. Νέα έκδοση ετησίων κρατικών ομολόγων.

Το υπουργείο Οικονομικών του Κοσσόβου εξέδωσε ετήσια κρατικά ομόλογα συνολικής αξίας 20 εκατομμυρίων Ευρώ σε δημοπρασία στις 30 Ιουνίου. Οι κρατικοί τίτλοι θα λήξουν την 1η Ιουλίου 2024, ανέφερε το υπουργείο Οικονομικών σε ανακοίνωσή του. Στην τελευταία δημοπρασία ετησίων κρατικών ομολόγων που πραγματοποιήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2021, το υπουργείο Οικονομικών πούλησε κρατικούς τίτλους αξίας 12,8 εκατομμυρίων Ευρώ. Η μέση σταθμική απόδοση ανήλθε στο 0,61%, από 0,47% στην προηγούμενη δημοπρασία ομολόγων μονοετούς διάρκειας που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2019.

B. Τοπικά Επιχειρηματικά Νέα.

1. Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

Η ακαθάριστη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας του Κοσσόβου ανήλθε σε 627,65 GWh τον Απρίλιο, σημειώνοντας αύξηση 4,42% σε ετήσια βάση, σύμφωνα με την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία. Οι θερμοηλεκτρικοί σταθμοί παρήγαγαν 437,54 GWh ηλεκτρικής ενέργειας, οι αιολικές και ηλιακές εγκαταστάσεις παρήγαγαν 35,34 GWh, ενώ οι υδροηλεκτρικοί σταθμοί παρήγαγαν 41,27 GWh τον Απρίλιο, ανέφερε σε δήλωση η Στατιστική Υπηρεσία του Κοσσόβου. Το έλλειμμα στο εμπορικό ισοζύγιο ηλεκτρικής ενέργειας ανήλθε σε 113,5 GWh. Το Κόσσοβο εισήγαγε 316,79 GWh ηλεκτρικής ενέργειας τον Απρίλιο, καταγράφοντας αύξηση 53,7% σε ετήσια βάση, ενώ οι εξαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας μειώθηκαν κατά 17,2% στις 203,29 GWh. Η παραγωγή άνθρακα ανήλθε σε 589.984 τόνους τον Απρίλιο 2023, μειωμένη κατά 9,07% σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα του 2022.

2. Εξέλιξη επισκεψιμότητας σε ξενοδοχειακό τομέα.

Η Στατιστική Υπηρεσία του Κοσσόβου δημοσίευσε τις στατιστικές ξενοδοχείων για τον μήνα Μάιο 2023.

Τον Μάιο του 2023, ο αριθμός των επισκεπτών (ντόπιοι και ξένοι) ήταν 48.553, εκ των οποίων το 46,17% ήταν ντόπιοι επισκέπτες και το 53,83% ήταν ξένοι επισκέπτες. Σε σύγκριση με το

μήνα Μάιο 2022 (υπήρχαν 32.444 επισκέπτες), σημειώθηκε αύξηση στο σύνολο των επισκεπτών κατά 49,65%.

Ο αριθμός των διανυκτερεύσεων ήταν 133.135, εκ των οποίων το 59,16% από ντόπιους επισκέπτες και το 40,84% από ξένους επισκέπτες.

Η περιοχή της Πρίστινα έχει τον μεγαλύτερο αριθμό ντόπιων επισκεπτών με 3.255 επισκέπτες, ενώ η περιοχή της Πέγιας έχει τον μεγαλύτερο αριθμό διανυκτερεύσεων με 17.459 διανυκτερεύσεις.

Όσον αφορά τους ξένους επισκέπτες, σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο (Μάιος 2022), παρατηρείται αύξηση των επισκεπτών κατά 28,11%. Συνολικά διανυκτέρευσαν 26.138 ξένοι επισκέπτες, εκ των οποίων ο μεγαλύτερος αριθμός ήταν από Αλβανία, Γερμανία, Ελβετία, Τουρκία κ.λπ.

3. Επανάραξη λειτουργίας εργοστασίου Ferronikeli.

Η παραγωγή στο εργοστάσιο ξεκίνησε ξανά στις 21 Ιουνίου μετά από τρεις εβδομάδες προετοιμασίας της εγκατάστασης μηχανολογικού εξοπλισμού. Το εργοστάσιο παραγωγής νικελίου είχε πολλούς διαφορετικούς ιδιοκτήτες από τότε που ιδιωτικοποιήθηκε το 2005 και τον Σεπτέμβριο του 2022, ευρισκόμενο σε αναστολή λειτουργίας, αγοράστηκε από τον τουρκικό όμιλο Yildirim. Τα κοιτάσματα μεταλλεύματος νικελίου ανακαλύφθηκαν για πρώτη φορά στην περιοχή γύρω από την πόλη Δρένα στα τέλη της δεκαετίας του 1950 και το εργοστάσιο νικελίου κατασκευάστηκε το 1984.

Το νικέλιο είναι ένα ανθεκτικό στη διάβρωση μέταλλο που χρησιμοποιείται στην παραγωγή ανοξείδωτου χάλυβα και καταναλωτικών ειδών όπως μπαταρίες και μερικοί μαγνήτες. Μετά το κλείσιμο του Οκτωβρίου 2021, πραγματοποιήθηκαν διαδηλώσεις στις οποίες οι εργαζόμενοι κάλεσαν την Πρίστινα να παρέμβει. Σύμφωνα με στελέχη της εταιρείας, τον πρώτο χρόνο μετά τη διακοπή της παραγωγής, οι εργαζόμενοι πληρώθηκαν το 50 τοις εκατό των μισθών τους. Πιο πρόσφατα, το προσωπικό περίπου 1.000 ατόμων άρχισε να λαμβάνει το 75 τοις εκατό των μισθών του και εργαζόταν με μειωμένο ωράριο για τη συντήρηση του εξοπλισμού στο εργοστάσιο.

Η Newco Ferronikeli είναι ένας από τους μεγαλύτερους εξαγωγείς του Κοσόβου. Το 2019, προτού η πανδημία προκαλέσει αναταραχή στο παγκόσμιο εμπόριο, η εταιρεία εξήγαγε νικέλιο αξίας 51 εκατομμυρίων Ευρώ, περίπου το 13% του συνόλου των εξαγωγών σε αξία. Αν και το εργοστάσιο έχει τεράστια οικονομική σημασία για την περιοχή, έχει επικριθεί για τις περιβαλλοντικές του επιπτώσεις εν μέσω φόβων ότι τα τοξικά απόβλητα στην τοποθεσία θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την ποιότητα του αέρα και το πόσιμο νερό. Το εργοστάσιο προμηθεύεται όλη του την ηλεκτρική ενέργεια από το εξωτερικό και έτσι ήταν ιδιαίτερα ευάλωτο στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας που συγκλόνισαν την Ευρώπη από τα τέλη του 2021.

Γ. Νέα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για ελληνικές επιχειρήσεις.

1. Εξελίξεις στους τομείς μεταφορών και επικοινωνιών.

Αεροπορικές μεταφορές.

Τον Απρίλιο του 2023, ο αριθμός των πτήσεων ήταν 976 ή 4,8% περισσότερες, σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, ενώ ο συνολικός αριθμός επιβατών ήταν 295.287 ή 13,1% περισσότεροι από την αντίστοιχη περσινή περίοδο.

Σιδηροδρομικές μεταφορές.

Τον Απρίλιο του 2023 ο αριθμός των επιβατών ήταν 6.238 ή 5,2% λιγότεροι από την αντίστοιχη περσινή περίοδο.

Σταθερή τηλεφωνία.

Τον Απρίλιο του 2023 ο αριθμός των χρηστών του δικτύου σταθερής τηλεφωνίας ήταν 67.085 ή 6,2% λιγότεροι σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, ενώ η πραγματοποιηθείσα κίνηση (σε λεπτά) ήταν 2.904.585 ή 9,9% μειωμένη, σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο.

Κινητή τηλεφωνία.

Τον Απρίλιο του 2023 ο αριθμός των χρηστών καρτοκινητής τηλεφωνίας ήταν 1.453.788 ή 0,5% λιγότεροι από την αντίστοιχη περσινή περίοδο, ενώ ο αριθμός των χρηστών κινητής τηλεφωνίας με σύνδεση ήταν 278.351 ή 4,4% περισσότεροι από την αντίστοιχη περσινή περίοδο.

2. Δημόσιος Διαγωνισμός για κατασκευή Κέντρου Υγείας.

Το Υπουργείο Υγείας του Κοσσοβού ανακοίνωσε την έναρξη δημόσιου διαγωνισμού για την κατασκευή Κέντρου Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, αξίας περίπου 2,97 εκατομμυρίων ευρώ (3,2 εκατομμύρια δολάρια) στην πόλη Ντρένας, στο κεντρικό τμήμα της χώρας. Οι υποψήφιοι πρέπει να αποδείξουν ότι τα τελευταία τρία χρόνια ολοκλήρωσαν επιτυχώς την κατασκευή έργων συνολικής αξίας 3 εκατ. Ευρώ, είχαν τζίρο τουλάχιστον 4 Εκατ. ευρώ και κατέχουν οικονομικό κεφάλαιο τουλάχιστον 500 Εκατ. ευρώ, ανέφερε το Υπουργείο στην προκήρυξη του διαγωνισμού. Η κατασκευή θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός τριών ετών από την υπογραφή της σύμβασης. Οι προσφορές θα πρέπει να υποβληθούν έως τις 17 Ιουλίου 2023.